

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/138/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207734
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119207734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX D., právne zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o, so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, o vydanie bezdôvodného obohatenia 217,38 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/97/2019-43 zo dňa 03.10.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 217,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 10.05.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. XXXXXXXXXXXX, z 08.09.2014, v § 1 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Tretím výrokom určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. XXXXXXXXXXXX, z 08.09.2014, v § 2 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Štvrtým výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 3 ods. 1; § 39; § 52 ods. 1 - 4; § 53 ods. 1 - 3, 5; § 451 ods. 1, 2; § 456; § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2; § 2 písm. a), b), d); § 9 ods. 1 veta prvá; § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy; § 5 ods. 1; § 7 ods. 1 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zistil, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 08.09.2014 pod č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi úver v sume 1.800 eur, pričom dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi podľa zmluvy

celkovú sumu vo výške 3.108 Eur. V zmluve je zároveň uvedené, že úver bude zaplatený v 84 splátkach po 37 eur, čo predstavuje sumu 3.108 eur. V zmluve bola uvedená aj ročná úroková sadzba vo výške 17,02 %, RPMN vo výške 18,5 % a priemerná RPMN vo výške 16,81 %. Žalobca z úveru reálne splatil 2.017,38 eur, čo nebolo sporné, pričom podľa prehľadu o splátkach (č. I. 13 a nasl.) prvá platba bola dňa 12.10.2014 a posledná 31.10.2016.

3. V konaní bolo prvoinštančným súdom zistené, že v zmluve chýbajú predpoklady použité na výpočet RPMN, je nesprávne uvedený údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (v zmluve 16,81 %, správne má byť 18,84 % podľa stavu k 30.09.2014), preto považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch). Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. V zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedené ustanovenia je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.09.2012, sp. zn. 17Co/151/2012, vid' aj rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

4. Na základe uvedeného prvoinštančný súd skonštatoval, že je nesporným, že zmluva o úvere neobsahuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, týkajúcu sa konečnej splatnosti úveru v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Spotrebiteľ by mal mať presne určené, dokedy má úver splácať a ponechať to na počítanie mnohých (ako v danom prípade 84 mesiacov), nie naplnením účelu spomínaného zákonného ustanovenia. Zákonodarcu pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu splátok, pretože inak by sa uspokojil s ďalšou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k) z. č. 129/2010 Z.z., kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti nie je možné stotožniť, a preto termín konečnej splatnosti úveru je potrebnú určiť dátumovo (poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014). S akcentom na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá predstavuje maximálnu harmonizáciu a znamenajúca, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo vnútroštátnom práve ustanovenia odchyľujúce sa od ustanovení tejto smernice. Podľa článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice, zmluva o spotrebiteľskom úvere má uvádzať aj dĺžku trvania zmluvy o úvere. V ust. § 9 ods. 2f z. č. 129/2010 Z.z. a výklad súdu k nemu nie sú v rozpore s vyššie citovanou smernicou.

5. V zmluve o úvere absentuje aj ďalší údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. j), a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. RPMN je ako jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, lebo zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť. V predmetnej spotrebiteľskej zmluve spomínaný údaj chýba napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona v zmluve tak chýba údaj povinný, a to čo sa týka všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Preto prvoinštančný súd dospel k záveru, že poskytnutý úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

6. K odkazu žalovaného na právny názor vyjadrený v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci sp. zn. C-42/15, Home Credit Slovakia a.s. c/a Klára Biróová skonštatoval, že Súdny dvor nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho, ale poskytol iba výlučne výklad Smernice

Európskeho parlamentu a Rady 208/48/ES č. 2008/48 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a nemohol sa a ani sa nevyjadroval k výkladu z. č. 129/2010 Z.z. Pokiaľ ide o spor medzi veriteľom a spotrebiteľom, priamy či nepriamy účinok Smernice je v danom prípade vylúčený, a preto súd je povinný riadiť sa výlučnými ust. z. č. 129/2010 Z.z.

7. Prvoinštančný súd preto majú za to, že predmetný úver je treba považovať za bezúročný a bezpoplatkový a vzhľadom na to, že žalobkyňa by mala vrátiť žalovanému len sumu poskytnutého úveru, t.j. 1.800 eur a keďže doposiaľ mu zaplatila 2.017,38 eur, žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 217,38 eur, ktoré je plnením bez právneho dôvodu. K priznanej sume boli súdom prvej inštancie priznané aj úroky z omeškania od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby, t.j. od 10.05.2019, a to vo výške 5 % p. a.

8. K neprijateľnosti zmluvných podmienok uviedol, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalosti a z ekonomickej neúmernosti zdrojov. Poukázal na systém ochrany zavedený Smernicou č. 93/13, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka a vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vytvoreným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Dodávateľ je v tomto vzťahu vo fakticky výhodnejšom postavení, má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľovi sa bude správať poctivo a v súlade s dobrými mravmi. Ak sa dodávateľ nespráva poctivo, nie je možné takémuto konaniu poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa mimo iného prejavuje aj tým, že text spotrebiteľskej zmluvy obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napr. zmluvné dojednania majú mať dostatočnú veľkosť písma, nemajú byť výraznejšie menšie než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, vzbudzujúci dojem nepodstatného charakteru. Uvedené je treba aplikovať aj na všeobecné obchodné podmienky.

9. Uvedené kritériá dopadajú aj na všeobecné obchodné podmienky. Dodávateľ si nepočína poctivo, ak do všeobecných obchodných podmienok zakomponuje často v neprehľadnej, zložite formulovanej a malými písmenami písanej forme skryje dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Otázku základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, otázku sankcie za nesplnenie záväzkov spotrebiteľa, ako aj otázku možného rozhodcovského konania treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie vo všeobecných obchodných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej.

10. Prvoinštančný súd preto vyslovil názor, že upomienky, resp. zmluvné pokuty v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku ako aj rozdielnú cenu za prvú a druhú upomienku, hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú), čo treba považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta opätovne netransparentne uvedené iba v obchodných podmienkach a nie priamo v zmluve. Preto súd vyhlásil tieto zmluvné podmienky za neprijateľné a uviedol ich vo výrokovej časti tohto rozsudku.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobkyňu, ktorá bola v konaní plne úspešná, priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

12. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodňoval dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Podľa odvolateľa predmetná úverová zmluva č. XXXXXXXXXX., uzatvorená medzi stranami sporu dňa 08.09.2014 obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy. Tvrdil, že výška RPMN v úverovej zmluve je uvedená správne a spolu s predpokladmi pre jej výpočet, uvedenými priamo v úverovej zmluve v rámci jednotlivých bodov zmluvy. Namietal, že súd prvej inštancie iba konštatoval, že hodnota RPMN nie je správna, ale neuviedol jej výpočet, ani odôvodnenie, na základe ktorého k danému záveru dospel. Podľa odvolateľa internetová kalkulačka má len informatívny charakter a nie je ju možné považovať za hodnoverný dôkaz, preukazujúci nesprávnu hodnotu RPMN. Výpočet RPMN uvedený v zmluve je

správny. Poukázal na závery rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 4Co/152/2018 zo dňa 21.11.2018, podporujúci jeho názor. Namietal preto správnosť záveru súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, na základe nesprávne uvedenej hodnoty RPMN v neprospech spotrebiteľa, ktorá bola súdom vypočítaná výlučne prostredníctvom internetovej kalkulačky, čo nie je možné považovať za správne, lebo ide o rozhodnutie založené na nerelevantnom a nie vierohodnom dôkaze. Poukázal tiež na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 s požiadavkou právneho výkladu zákona 129/2010 Z.z. a jeho § 9 ods. 2. K dobe trvania predmetnej zmluvy a termínu konečnej splatnosti uviedol, že táto doba je stanovená počtom splátok - 84. mesačných splátok, z čoho aj priemernému spotrebiteľovi s ukončeným základným vzdelaním musí byť jasné, že zmluva bude trvať 84. mesiacov. Je tak splnená náležitosť úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f). V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota vo veci sp. zn. 10Csp/90/2017. Tiež upriamil pozornosť na novelu zákona č. 129/2010 Z.z., účinnú k 01.05.2018, podľa ktorej § 9 ods. 2 písm. d) vyžaduje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo v danej úverovej zmluve je dodržané. Poukazoval na princíp právneho štátu, ktorým je zachovanie istoty pri rovnakom posudzovaní totožných otázok v obdobných prípadoch s odkazom na uznesenie ÚS SR z 22.11.2011 č. k. IV. ÚS/499/2011-25. Poukázal na rôznorodú a nejednoznačnú judikatúru jednotlivých súdov pri posudzovaní náležitostí úverových zmlúv. Pri koncipovaní predmetnej úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektné a komplexne. Je preto nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, ktorý nie je jednotný ani v rozhodovaní súdov. K priemernej RPMN uviedol, že nebolo možné pri jej stanovení vychádzať z údajov k stavu 30.09.2014, keďže zmluva bola uzavretá 08.09.2014, preto správne vychádzal z údajov za druhý štvrtrok 2014. Upriamil pozornosť na eurokomformný výklad rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 so záverom, že úmyslom zákonodarcu nebolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k) z. č. 129/2010 Z.z. bol v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice, ktorá mala brániť členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosti zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Upozornil tak na záväznosť judikatúry Súdneho dvora EÚ s tým, že nerešpektovanie môže viesť k obnove konania, k náhrade škody a iným nárokom. Konkretizoval jednotlivé konania a rozhodnutia. V tejto súvislosti prezentoval názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach v konaní pod sp. zn. 6C/172/2018 zo dňa 25.06.2019 so záverom, že termín konečnej splatnosti úveru nebolo nevyhnutné určiť konkrétnym dátumom, ale postačovalo vymedzenie iným určitým spôsobom, ktoré bez ťažkostí a pochybností umožňovalo spotrebiteľovi tento dátum identifikovať. K splneniu náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. c) citovaného zákona, t.j. uvedenie adresy predávajúceho zdôraznil, že predmetná úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX predstavovala poskytnutie bezúčelového úveru, preto žalovaný nepreplácal žiadnu kúpnu cenu žiadnemu predajcovi, preto uvedenie adresy neexistujúceho predávajúceho nebolo možné. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne zmeniť a priznať žalovanému náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

13. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadрила.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 29.05.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

15. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vo veci rozhodol, keď vychádzal z toho, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.09.2014 je úverom bezúročným a bezpoplatkovým pre absenciu zákonných dôvodov. Podľa názoru odvolacieho súdu postačuje nesplnenie hoci iba jedného zákonného dôvodu na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý je vyslovený v § 9 ods. 2 z. č. 129/2010 Z.z. V zmysle citovaného ustanovenia, a to konkrétne uvedeného pod písm. f), teda doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru absentuje v predmetnej zmluve. Počet splátok uvedených v úverovej zmluve č. 84 nie je možné považovať za naplnenie litery zákona uvedenej a konkretizovanej pod písm. f) § 9 ods. 2 citovaného zákona. Údaj o počte mesačných splátok 84 nie je možné považovať za určitý údaj, spĺňajúci atribúty citovaného zákonného ustanovenia. Keďže na to, aby bol úver považovaný za bezúročný a bezpoplatkový postačuje, aby úverová zmluva neobsahovala čo i len jeden zákonný povinný údaj v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, ktorým v predmetnej veci je jednoznačne chýbajúci

údaj o dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je nutné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že ide o úver bezpoplatkový a bezúročný. Odvolací súd má za to, že iné údaje ani nemusia chýbať, aby bol úver považovaný za bezúročný a bezpoplatkový, stačí, ak chýba čo i len jeden zákonne povinný údaj.

16. Ak v odvolaní žalovaný predovšetkým poukazuje na znenie ust. § 9 ods. 2 písm. d) citovaného zákona v znení účinnom od 01.05.2018, je potrebné zdôrazniť, že podmienky platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu, ktorý bol uzavretý dňa 08.09.2014 sa musia posudzovať podľa práva platného v čase jeho uzavretia, nie podľa následných zmien a doplnkov zákona.

17. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie mal tiež za to, že v predmetnej zmluve chýbajú náležitosti potrebné na výpočet RPMN tak, ako to požaduje § 9 ods. 2 písm. j) z. č. 129/2010 Z.z. Ako príklad je možné jednoznačne ustáliť, že v zmluve chýba dátum prvej splátky, dátumy ďalších splátok, preto je správny záver súdu prvej inštancie aj v tom, že v zmluve chýbajú predpoklady použité na výpočet RPMN.

18. Je nutné však súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že predmetná úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi stranami sporu 08.09.2014 nebola zmluvou, ktorou by mal byť uhradený nejaký tovar predajcovi, preto nie je možné vytykať v zmluve chýbajúci údaj o adrese predávajúceho pre možné uplatnenie reklamy tak, ako to v bode 30 uvádza v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie. Rovnako nebolo možné vziať do úvahy konštatovania súdu prvej inštancie, že správny údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov mal vychádzať zo stavu k 30.09.2014, keďže zmluva bola uzavretá pred uvedeným dátumom, t.j. dňa 08.09.2014. Je preto táto odvolacia námietka dôvodná. Aj napriek tomu však vzhľadom na zistenú absenciu iných povinných zákonných údajov v predmetnej úverovej zmluve bolo správne ju považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Rovnako bolo správne priznať žalobkyni vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknuté na strane žalovaného vo výške 217,38 eur. Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 1.800 eur, na ktorý uhradila sumu 2.017,38 eur. Správne preto bol súdom prvej inštancie priznaný nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 217,38 eur, a to aj s príslušenstvom.

19. Vo vzťahu k výrokom II. a III. o vyslovenie neprijateľných zmluvných podmienok vyjadrených v § 1 a § 2 Hlavy 18 úverových podmienkach, týkajúcich sa poplatkov za prvú upomienku vo výške 5 eur a v prípade druhej a ďalších upomienok vo výške 12 eur úverových zmluvných podmienok spoločnosti HOME Credit Slovakia, a.s. k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.09.2014 týkajúcich sa zmluvnej pokuty vo výške 17 eur v prípade omeškania klienta, odvolací súd uvádza, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13 nekalá zmluvná podmienka spotrebiteľa nezaväzuje a v tejto súvislosti dokonca nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred napadol. Cieľ, ktorým je posilnenie ochrany spotrebiteľa, totiž nemožno dosiahnuť, pokiaľ by sami spotrebiteľia boli povinní namietkať nekalý charakter zmluvnej podmienky. Účinnú ochranu spotrebiteľa možno zaručiť len v prípade, ak je vnútroštátnemu súdu priznaná možnosť posúdiť ex offa takúto podmienku. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offa nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak takúto podmienku považuje za nekalú, výslovne ju v rozsudku vyhlási za neprijateľnú. Vnútroštátny súd má túto povinnosť napr. aj vtedy, ak preveruje svoju miestnu príslušnosť (viď rozsudok Súdného dvora EÚ zo 04.06.2009, PANNON GSM, C-243/08, 2009 I-04713).

20. Oprávnenosť súdu vysloviť v rozsudku nekalosť zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP. Za situácie, keď vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky sa dovoľáva strana sporu priamo v žalobe, je povinnosťou súdu o tom rozhodnúť. Znenie vyššie uvedených zmluvných podmienok, ktoré sú konkretizované v petite napadnutého rozsudku aj podľa názoru odvolacieho súdu, slúžia potrebám dodávateľa a ide o podmienky, ktoré vyjadrujú finančný záväzok spotrebiteľa za činnosť veriteľa, za ktorú spotrebiteľovi nebude poskytnutá žiadna pre neho potrebná služba, slúžiaca jeho záujmom. Z uvedeného je možné vyvodiť, že požiadavku na zaplatenie uvedených poplatkov je možné vyhodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku, spôsobujúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd preto uzavrel, že veriteľ požadoval od spotrebiteľky zaplatenie poplatkov bez toho, aby poskytol spotrebiteľke nejakú službu, teda toto finančné plnenie malo slúžiť výhradne potrebám dodávateľa, a mohlo predstavovať skrytý príjem dodávateľa.

21. Rovnako odvolací súd mal tiež za to, že je nutné aj vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v § 2 Hlavy 18, týkajúcej sa zmluvnej pokuty vo výške 17 eur za prípadné omeškanie spotrebiteľa, a to aj hoci len 1x za dobu trvania zmluvy, túto vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a majúcu za následok nevyvážený vzťah veriteľa a dlžníka v otázke plnenia dlhu. Táto zmluvná podmienka predovšetkým nevyjadruje vôľu spotrebiteľa byť ňou viazaný, keďže nebola predmetom konsenzu zmluvných strán úverovej zmluvy. Na druhej strane dodávateľovi umožňuje presadiť jeho ekonomické záujmy, čím zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ak bolo zmluvné ustanovenie nadiktované v rámci kontraktácie v režime typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 161/2011, spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Sporná zmluvná podmienka je tak v rozpore s § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy platí všeobecné výkladové pravidlo v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Žalovaná navyše nepreukázala, že uvedená zmluvná podmienka bola individuálne dohodnutá. Všetky uvedené skutočnosti podporujú záver o nutnosti vyslovenia uvedených zmluvných podmienok za neprijateľné. Takéto vyslovenie navyše nie je viazané zákonom iba v čase prípadného trvania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu.

22. Žaloba o vyslovenie, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, je osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, a to obdobne, ako je napríklad v prípadoch ochrany pred diskrimináciou považovaná za takýto osobitný právny prostriedok ochrany práva žaloba o vyslovenie, že bolo porušené právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie, alebo v prípadoch ochrany osobnostných práv žaloba o vyslovenie, že určitý výrok je nepravdivý, resp., že bolo určitým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv. Povaha takejto žaloby ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa (a teda nie ako určovacej žaloby) bola naznačená už v rozhodnutí Najvyššieho súdu zo 14. septembra 2016 sp. zn. 6 Cdo 389/2015. V tomto rozhodnutí najvyšší súd v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa môže spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva konštatovať, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

23. Odvolací súd sa rovnako stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k rozsudku Súdneho dvora EÚ z 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Biróová.

24. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III; uznesenie Ústavného súdu SR z 23.06.2004 sp. zn. III.ÚS/209/04).

25. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalovaný neuviedol vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá prívodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku.

26. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

27. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP. V odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu voči v odvolacom konaní neúspešnému žalovanému. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).